

Finansutskottets betänkande

1999/2000:FiU5

Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen. Utskottet hänvisar vidare till de av riksdagen godkända målen för den svenska EU-budgetpolitiken och anför att regeringen också under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd första halvåret 2001 bör sträva efter en återhållsam budgetpolitik i EU. En motion avstyrks.

Till betänkandet har fogats 1 reservation (kd).

Propositionen

I proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000, utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen, föreslår regeringen

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten de åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2000 avseende åtagandebemyndiganden (avsnitt 5),

2. för budgetåret 2000 anvisar anslag under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen enligt följande uppställning:

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp 1000-tal kr
A1 Avgiften till Europeiska gemenskapens budget	ramanslag	23 083 000
Summa för utgiftsområdet		23 083 000

Motionen

1999/2000:U514 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) vari yrkas

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en rättvisare finansiering av Europasamarbetet.

Inledning

Europeiska unionen disponerar en budget för finansiella åtaganden på unionsnivå. Utgiftsområdet avser Sveriges avgift till EU-budgeten. Utgifterna för budgetåret 2000 avser Sveriges betalningar under budgetåret till Europeiska kommissionen avseende EU-budgeten för 2000 inklusive eventuella korrigeringar avseende tidigare år. Avgiften kan under löpande budgetår förändras till följd av faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, utfallet av EU-budgeten tidigare år, EU-tilläggsbudgetar, valutakursändringar samt andra korrigeringar av avgiften. EU-budgeten för 2000 fastställs i euro, men betalning av avgiften sker i kronor.

Anslag och åtagandebemyndiganden

Propositionen

Regeringen föreslår att 23 083 000 000 kr anvisas inom utgiftsområdet för budgetåret 2000. Medlen föreslås bli anvisade under anslaget *A 1 Avgiften till Europeiska gemenskapens budget* (yrkande 2).

Från och med 1999 utgörs avgiften till EU-budgeten av ett anslag. De tidigare fyra anslagen utgör nu, tillsammans med Avgift avseende Storbritanniens budgetreduktion, anslagsposter. Beräknad fördelning och utfall på anslagspostnivå redovisas för riksdagens information i budgetpropositionen. För år 2000 är den beräknade fördelningen följande (miljoner kronor).

A 1.1 Tullavgift	2 850
A 1.2 Särskilda jordbrukstullar och sockeravgifter	380
A 1.3 Mervärdesskattebaserad avgift	7 392
A 1.4 Avgift baserad på bruttonationalinkomsten	11 330
A 1.5 Avgift avseende Storbritanniens budgetreduktion	1 131

Finansiering av budgeten med avgifter från medlemsländerna avser utgifterna enligt s.k. betalningsbemyndiganden (anslag). *Åtagandebemyndiganden* ger inte upphov till samma direkta betalningsansvar men uttrycker utgiftsåtagandet för flera kommande år. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda sig högst det utgiftsåtagande som följer av EU-budgeten för budgetåret 2000 (yrkande 1). Enligt en grov fördelning av åtagandet blir Sveriges andel motsvarande cirka 22 845 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har den 18 november 1999 beslutat om utgiftsramar för år 2000 för statsbudgetens 27 utgiftsområden (bet. 1999/2000:FiU1, rskr. 1999/2000:28). Under riksdagens fortsatta beredning av anslagen får dessa ramar inte överskridas. För utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska ge-

menskapen beslutade riksdagen att fastställa ramen till 23 083 miljoner kronor.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om medelstilldelning (yrkande 2). Vidare tillstyrks förslaget om åtagandebemyndiganden (yrkande 1).

1999/2000:FiU5
Utskottet

Motion om finansieringen av EU:s budget

Enligt *motion U514* av Holger Gustafsson m.fl. (kd) betalar Sverige en proportionerligt stor medlemsavgift till unionen. Sverige ger nästa år 1,1 miljarder kronor i bidrag till Storbritanniens avgiftsrabatt. Denna situation är i längden ohållbar. Motionärerna anser att Sverige bör driva på hårdare för en rättvisare finansiering av EU:s budget. Vidare bör ett generellt tak införas för begränsning av skillnaden mellan inbetalningar och återflöde. Därutöver vill motionärerna se en större sparsamhet med gemensamma medel, och utgiftstaket på 1,27 % av medlemsländernas BNP bör ligga fast. EU skall inte heller i framtiden ha någon egen beskattningsrätt; medlemsavgifter är bättre ägnade att främja ländernas deltagande och känsla av samhörighet. Vad i motionen anförts om en rättvisare finansiering av Europasamarbetet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna (yrkande 16).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om de av riksdagen godkända målen för den svenska EU-budgetpolitiken (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5). Målen innebär bland annat att Sverige skall verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU. Vidare skall Sverige verka för en förbättrad budgetdisciplin vid användningen av EU:s budgetmedel. Finansutskottet har vid flera tillfällen framhållit att dessa mål alltjämt gäller. Utskottet har vidare understrukt vikten av att den svenska avgiften till EU kan begränsas i så stor utsträckning som möjligt och att ett kraftfullt agerande från regeringen är i överensstämmelse med de budgetpolitiska riktlinjer som riksdagen ställt sig bakom (bet. 1997/98:FiU5 och 1998/99:FiU5).

Utskottet kan konstatera att Europeiska rådet i mars 1999 beslutade om innehållet i ett nytt beslut om egna medel och att kommissionen i juli lade fram ett förslag till nytt beslut grundat på innehållet i Europeiska rådets överenskommelse. Beslutet innehåller olika komponenter som påverkar den svenska avgiften. Bland annat införs en reduktion av finansieringsansvaret för den brittiska budgetreduktionen till 25 % av nuvarande andel för Nederländerna, Sverige, Tyskland och Österrike. Taket för uttag av egna medel från 1,27 % av BNI enligt nationalräkenskapssystemet ENS 79 modifieras till motsvarande belopp uttryckt i procent av BNI enligt det nya nationalräkenskapssystemet ENS 95. Syftet med modifieringen av taket är att övergången till ett nytt nationalräkenskapssystem inte skall leda till ökade resurser för EU-budgeten. Kommissionen har vidare lagt fram ett förslag till förordning om budgetdisciplin. Förslaget tar sikte på jordbruksutgifterna och syftar till att förhindra att taket för utgifterna för jordbruket överskrids. Regeringen har i en faktapromemoria till riksdagen framhållit att man är positiv till förstärkt budgetdisciplin och välkomnar kommissionens ambitionsnivå. I faktapro-

memorian framhålls att utgångspunkten för en förordning som syftar till att säkra budgetdisciplinen bör vara att Europeiska rådets beslut respekteras, dvs. att jordbruksutgifterna skall hålla sig inom de fastställda utgiftstaken varje år, att transparens i systemet säkerställs och att det är de ministrar som ansvarar för lagstiftningen, dvs. jordbruksministrarna, som är ytterst ansvariga för att jordbruksutgifterna håller sig inom fastställda utgiftstak.

I promemorian *Modernisering av EU* (1999-10-14) redovisar regeringen att den konsekvent arbetar för en återhållsam budgetpolitik inom EU. I promemorian hänvisas också till de riktlinjer som riksdagen ställde sig bakom hösten 1994. Vidare anges att Sverige kommer att arbeta än närmare och mer aktivt med likasinnade länder i EU för att vinna inflytande för detta tänkande.

Utskottet kan med tillfredsställelse konstatera att regeringen driver en stram budgetpolitik i EU i linje med riksdagens beslut. Utskottet förutsätter att regeringen även framdeles följer de riktlinjer som riksdagen ställt sig bakom. Också under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd första halvåret 2001 bör regeringen sträva efter en återhållsam budgetpolitik i EU.

Avslutningsvis vill utskottet erinra om att redovisningen av avgifter till och bidrag från EU nyligen berördes i behandlingen av årsredovisningen för staten (skr. 1998/99:150). Utskottet uttalade att det vore värdefullt om återrapporteringen till riksdagen till kommande år i första hand kompletterades med en redovisning av de anslag på statsbudgeten som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag (bet. 1999/2000:FiU1, s. 248).

Utskottet finner inte någon riksdagens åtgärd påkallad med anledning av motion U514 (kd) yrkande 16 som således avstyrks.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslaget inom utgiftsområde 27 budgetåret 2000*
att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 utgiftsområde 27 yrkande 2 anvisar anslag under utgiftsområde 27 *Avgiften till Europeiska gemenskapen* på det sätt som framgår av efterföljande specifikation,
2. beträffande *åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2000*
att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 utgiftsområde 27 yrkande 1 bemyndigar regeringen att ikläda staten de åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2000 avseende åtagandebemyndiganden,
3. beträffande *finansieringen av EU:s budget*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:U514 yrkande 16.
res. (kd)

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Fredrik Reinfeldt (m), Carin Lundberg (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Matz Hammarström (mp), Lena Ek (c), Hans Hoff (s), Marie Engström (v) och Bijan Fahimi (fp).

Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Verksamhetsområde		Utskottets förslag
Anslag		1 000-tal kr
A Avgiften till Europeiska gemenskapens budget		
1	Avgiften till Europeiska gemenskapens budget (<i>ram.</i>)	23 083 000
Summa för utgiftsområdet		23 083 000

Finansieringen av EU:s budget (mom. 3) (kd)

Mats Odell och Per Landgren (båda kd) anser

dels att utskottets ställningstagande under rubriken *Motion om finansieringen av EU:s budget* bort ha följande lydelse:

Som påpekas i motion U514 (kd) betalar Sverige en oproportionerligt stor medlemsavgift till unionen. Sverige ger nästa år 1,1 miljarder kronor i bidrag till Storbritanniens avgiftsrabatt. Utskottet anser att denna situation i längden är ohållbar. Sverige bör driva på hårdare för en rättvisare finansiering av EU:s budget. Vidare bör ett generellt tak införas för begränsning av skillnaden mellan inbetalningar och återflöde. Därutöver vill utskottet se en större sparsamhet med gemensamma medel, och utgiftstaket på 1,27 % av medlemsländernas BNP bör ligga fast. EU skall inte heller i framtiden ha någon egen beskattningsrätt; medlemsavgifter är bättre ägnade att främja ländernas deltagande och känsla av samhörighet. Vad utskottet anfört om en rättvisare finansiering av Europasamarbetet bör riksdagen med bifall till motionen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *finansieringen av EU:s budget*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:U514 yrkande 16 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionen.....	1
Utskottet	2
Inledning.....	2
Anslag och åtagandebemyndiganden.....	2
Propositionen.....	2
Utskottets ställningstagande	2
Motion om finansieringen av EU:s budget	3
Utskottets ställningstagande	3
Hemställan	4
Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen.....	5
Reservation	6
Finansieringen av EU:s budget (mom. 3) (kd).....	6